

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.674/2011/5. szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Kvasz Tibor ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - **(jogtanácsos neve, címe)** által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság (jelenleg Gyulai Törvényszék) 2011. szeptember 30. napján kelt 9.P.20.220/2010/57. számú ítélete ellen az alperes által 58. sorszám alatt előterjesztett és 60. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **megváltoztatja**, az alperes 9.033.242 (Kilencmillió-harmincháromezer-kettőszáznegyvenkettő) Ft és járulékai erejéig történő marasztalását **mellőzi** és a felperes keresetét **elutasítja**.

A felperes által az államnak külön felhívásra fizetendő le nem rótt eljárási illeték összegét 1.785.300 (Egymillió-hétszáznyolcvanötezer-háromszáz) Ft-ra **felemeli**, egyben 542.000 (Ötszáznegyvenkettőezer) Ft le nem rótt eljárási illeték állam általi viseléséről szóló megállapító ítéleti rendelkezést **mellőzi**.

A felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét 500.000 (Ötszázezer) Ft-ra **felemeli**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000 (Ötvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 542.000 (Ötszáznegyvenkettőezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által az alábbiak szerint módosított tényállás szerint a felperes 2006. november 17. napján vétlen

elszenvedője volt az **(X)** forgalmi rendszámú gépjármű vezetője által okozott balesetnek, amely során súlyos sérüléseket szenvedett, munkaképessége 67 %-át elveszítette. A balesetért felelős személy felelősségbiztosítója az alperes.

A felperes a balesetet megelőzően EVA fizetésére kötelezett egyéni vállalkozó volt, melynek keretében többek között a **(P Kft.)** javára végzett szóbeli megállapodás alapján tevékenységet. A **(P Kft.)** több nagyáruház építését, átalakítását végezte. A felperes az építőipari szakmában elismert, jó szakembernek számított építésvezetői feladatok ellátása tekintetében. A **(P Kft.)**-vel 1995. évtől volt kapcsolatban. A felperes a 2006. november 17-i baleset elszenvedésekor a **(P Kft.)** érdekében végzett tevékenységet szóbeli megállapodás alapján.

A baleset időpontjában a **(P Kft.)** a **(település 1)-i ("A")** Áruház építőipari kivitelezési munkáit végezte. A munkák megkezdésére 2006. novemberében került sor és a munkák 2006. december 15. napjáig tartottak. A felperes a **(P Kft.)** részére vállalt tevékenységét a baleset következtében csak részben tudta ellátni.

A **(P Kft.)** a nagyobb volumenű építkezések lebonyolításához építésvezetőt foglalkoztatott, akinek a tevékenységébe tartozott a munkák műszaki irányítása, az alvállalkozók tevékenységének összehangolása.

A **(P Kft.)** 2006. novemberétől 2007. július 5. napjáig 634.000.000 Ft vállalkozói díj ellenében vállalta a **(település 2)-i ("A")** Áruház építési munkáinak elvégzését. 2007. június 14-től építette a **(település 3)-i ("B")** és **(C")** Áruházak épületeit. A **(C")** Áruház épületét 2007. augusztus 6. napján, míg az **(B")** Áruház épületét 2007. szeptemberében kellett átadni. A **(P Kft.)** 1.788.000.000 Ft vállalkozói díj ellenében vállalta a 10-12.000 négyzetméternyi területű két áruház felépítését. A **(P Kft.)** 2007. áprilisában kezdte el a **(település 4)-i ("D")** Áruház építését, melynek befejező időpontja 2007. augusztus 12. napja volt.

A felperesnek 2005. március, április, május, június, augusztus, szeptember, október hónapokban a **(P Kft.)**-től 19.108.188 Ft, míg 2006. január, március, május és június hónapokban 8.307.373 Ft bevétele volt.

A felperes a balesetet követően 2007. november 17. napjáig 606.758 Ft összegű táppénzben részesült, azóta rokkantnyugdíjas.

Az alperes 2006. november 17. napján kiutalt a felperesnek 250.000 Ft-ot, majd a peres felek közötti hosszas egyeztetések eredményeként 2009. május 18. napján egyezség jött létre, amelyben az alperes további 16.000.000 Ft kártérítés megfizetését vállalta. A felperes az alperes által önkéntesen kiutalt, majd az egyezség alapján megfizetett kártérítési összegben megkapta a balesettel kapcsolatos vagyoni, valamint nem vagyoni kárát, a jövőre nézve felmerült háztartási kisegítő járadékát és havi 30.000 Ft összegű keresetpótló járadékot, amely után az adót az alperes megfizette. A keresetvesztéseget pótló járadékot havi 30.000 Ft összegben úgy határozta meg az alperes, hogy a felperes rokkantnyugdíját

Pf.III.20.674/2011/5. szám

megállapító társadalombiztosítási határozatban az szerepel, hogy a társadalombiztosítási adatok alapján a felperesnek 86.000 Ft volt az átlagos havi jövedelme, melyből az alperes levonta a felperes javára megállapított rokkantnyugdíj összegét és az így kijövő különbözet figyelembevételével jövőbeni megváltással fizetett egyösszegű teljesítést a felperesnek. A felperes a kárrendezés során 14.400.000 Ft egyéni vállalkozói eredmény kiesésre is igényt tartott. Az egyezség ezen elmaradt haszonnal kapcsolatos kárigényre nem terjedt ki.

A felperes felemelt kereseti kérelmében 21.077.073 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a baleset bekövetkezésének időpontjában a **(P Kft.)**-nél építésvezetői feladatokat látott el egyéni vállalkozási tevékenysége keretében. A **(település 1)-i ("A")** Áruház felújítási munkáinak befejezését követően a **(település 2)-i ("A")** Áruház, a **(település 3)-i ("B")** és **(C")** Áruház, valamint a **(település 4)-i ("D")** Áruház építésén is számítottak volna a felperesre, mint építésvezetőre, így 2006. november 17-től a felperesnek, mint építésvezetőnek folyamatosan lett volna munkája, havi 1.250.000 Ft összegű vállalkozói díj ellenében. E tevékenység végzésének lehetőségétől a baleset következtében esett el, ezért az alperes az elmaradt haszon igényét köteles megtéríteni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a peres felek közötti egyezséggel a felperes kereset kiesése pótlásra került, ezen felül pedig elmaradt haszon megtérítésére az alperes nem kötelezhető. Vitatta a felperesi kereset összecszerűségét is.

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárásban hozott ítéletével 9.033.242 Ft és járulékai erejéig marasztalta az alperest, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Habár a felperes nem vitatta, hogy az alperes keresetvesztéseget pótló járadék címén havi 30.000 Ft-ot megfizetett javára az egyezség alapján, amely havi összeg beszámítását nem ellenezte az elmaradt haszon címén érvényesített igényébe, ugyanakkor mind az egyezségből, mind a felek levelezéséből megállapíthatóan az egyezség nem terjed ki a felperes vállalkozói árbevétel kieséséből eredő elmaradt hasznára. A felperes a balesetet követően a **(P Kft.)**-től származó építésvezetői tevékenységéért kapott vállalkozói díja vonatkozásában érvényesítette elmaradt haszon címén igényét a 2006. november 17-től 2007. november 17-ig tartó időszakra vonatkozóan. A felperes balesetet megelőző, **(P Kft.)**-től származó jövedelmét a bíróság könyvszakértő útján tisztázta. Ez alapján megállapítható, hogy a felperesnek a **(P Kft.)**-től 2006. évben 8.307.373 Ft, míg 2005. évben 19.108.188 Ft bevétele volt. Így 2005. évben az átlagos havi jövedelmet 1.592.350 Ft összegben, míg 2006. évben 830.000 Ft összegben vette figyelembe. A felperesnek a **(P Kft.)**-től származó elmaradt haszon iránti igénye vonatkozásában nemcsak azt kellett igazolnia, hogy a baleset időpontjában éppen építésvezetői tevékenységet végzett a **(P Kft.)**-nek, hanem azt is, hogy őt a jövőben is foglalkoztatták volna. A bíróság **(tanú 1)** és **(tanú 2)** tanúk vallomásaiból megállapította, hogy a **(P Kft.)**

a felperest, mint építésvezetőt ha balesete nem következik be, 2007. szeptemberéig folyamatosan foglalkoztatta volna. A beszerzett és aggálytalannak ítélt építőmérnöki

véleményből megállapította, hogy a felperes vállalkozói díja 1.250.000 Ft lehetett volna havonta átlagosan, amely 2006. november 17. napja és 2007. szeptember 15. közötti időszakban 10 hónap figyelembevételével 12.500.000 Ft-ot jelent. A felperes 2006. november 17-től 2007. szeptember közepéig igazolta, hogy jövedelme származott volna a **(P Kft.)**-től havi 1.250.000 Ft összegben. Ezen bevételből le kell vonni havi 250.000 Ft összegű költséget, amelynek a nagyságrendjét a bíróság ugyancsak az építőmérnöki szakvélemény alapján, a Pp. 206. § /1/ bekezdésére figyelemmel állapította meg. Levonásba helyezte továbbá a felperes által kapott társadalombiztosítási ellátást 606.758 Ft összegben és a felperes által az alperestől ezen időszakra már megkapott keresetvesztéseget pótló járadékot 360.000 Ft összegben. E számítások elvégzését követően 9.033.242 Ft az az elmaradt haszon, amely megfizetésére az alperes kötelezhető. Nem osztotta az alperes azon perbeli álláspontját, hogy az elmaradt haszon vonatkozásában könyvszakértő kirendelésére lett volna szükség, miután a felszámolás alatt álló **(P Kft.)** irataiból nem lehet megállapítani, hogy ténylegesen milyen összeget fizetett ki a **(település 2)**-i, illetve **(település 3)**-i építkezések építésvezetőinek, mivel ez az eljárásban részt nem vevő személyek jövedelmére vonatkozó adatokat érintene, illetve e jövedelem nagysága függ attól is, hogy egy építésvezető vállalkozóként tevékenykedik, vagy alkalmazottként. Aaptalannak ítélte azt az alperesi hivatkozást is, hogy a felelős műszaki ellenőri tevékenységet végző **(tanú 2)** kft-je alacsonyabb díjazásban részesült, mint a felperes által megjelölt vállalkozói díj, figyelemmel arra, hogy **(tanú 2)** alkalmazottja volt a **(P Kft.)**-nek, tehát e tevékenységével kapcsolatos költségeit a kft. a munkaviszonyából eredően megtérítette, és a felelős műszaki kivitelező tevékenysége, mint ellenőrző tevékenység nem éri el az építésvezető által kifejtett tevékenység mértékét, aki folyamatosan részt vesz az építkezés időtartama alatt a munkák szervezésében, végzésében, irányításában, illetve ellenőrzésében.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását. Arra hivatkozott, hogy az építésvezető fogalmát az építőipari szakmára vonatkozó hatályos jogszabályi előírások nem ismerik, így a felperes **(P Kft.)**-nél történő tevékenysége sem eshetett e körbe. A felperes felelős műszaki vezetői tevékenységet sem láthatott el, egyrészt, mert ilyen névjegyzékben nem szerepel, másrészt a felmerült adatok szerint a **(P Kft.)**-nél felelős műszaki vezető **(tanú 2)** volt. A felperes építésvezetői tevékenységét nem támasztják alá az általa kiállított számlák sem, amelyek közül többön anyag + díj van feltüntetve, míg a további számlákon mélyépítés, alapozás, alagcsövezés, csatornázás, víz- vasút- híd- és útépitési feladatok vannak megjelölve. Ellentmondásos az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy a felperes **(P Kft.)**-nél valamilyen jogviszony keretében történő foglalkoztatására szóbeli megállapodással került sor, **(tanú 1)** tanú 2011. január 5-i nyilatkozata szerint ugyanis mindig írásbeli megállapodásra került sor. Ilyen körülmények között minden alapot nélkülöz az az ítéleti megállapítás, hogy a felperes feladata szóbeli megbízás alapján áruház épület felépítési vagy felújítási munkáinak irányítása volt kulcsátadásig, a műszaki

előadást is, hogy **(tanú 2)** tanúvallomása szerint a felperes alvállalkozó volt. Azt sem támasztja alá semmilyen bizonyíték, hogy a felperes napi 8 óránál többet dolgozott volna. Az elsőfokú bíróság ítélezésének alapjául kompetencia nélkül eljáró szakértő véleményét vette alapul. Az elmaradt haszon, mint szakkérdés az egyöntetű bírói gyakorlat szerint is könyvszakértői kompetenciába tartozik ugyanis. Az elsőfokú bíróság nem tett eleget az ítélet hatályon kívül helyező végzésében foglalt azon utasításának, hogy a felperesi igényérvényesítésnek ellenőrizhető adatokon kell alapulnia, ennek hiányában legfeljebb általános kártérítés merülhet fel. A felperes engedély, szerződés, megfelelő tartalmú számlák hiányában, miközben a felelős műszaki vezetést a kérdéses kivitelezéseken **(tanú 2)** végezte, elmaradt haszon alapú kártérítést nem érvényesíthet, különös figyelemmel arra is, hogy az ítélet alapját nem kompetens szakértő tág határok között mozgó becslése alapozza meg csupán.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy az építésvezetői titulust az építőipar ismeri, azt csak az alperes nem tudja értelmezni. Azt a felperes soha sem állította, hogy felelős műszaki vezetői tevékenységet látott volna el a **(P Kft.)**-nél. E feladatokat a tanúként kihallgatott **(tanú 2)** látta el. Az alperes a fellebbezésében olyan tényeket vitat, amelyek az alapeljárás során már ismertek voltak - például építésvezetés, felelős vezetés, számlák tartalma -, ezért e kérdések a másodfokú eljárás során érvényesen már nem vitathatók. A felperes valótlanul állítja, hogy a felperesnek voltak alvállalkozói, amit a becsatolt teljes könyvelési anyag, illetve könyvszakértői vélemény cáfol. Az alperes az elsőfokú eljárás során előterjeszthette volna, hogy milyen szakértő kirendelésére tart igényt. Ezt nem tette, de fellebbezésében ismételten könyvszakértői kompetenciára hivatkozik. Megjegyezte, hogy az ügyben kirendelés és egy peren kívüli megbízás keretében beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény rendelkezésre állt, ezen túlmenően az elsőfokú bíróság eleget tett az ítélet hatályon kívül helyező végzésében foglalt azon utasításnak, hogy a felperesi igényérvényesítésnek ellenőrizhető adatokon kell alapulnia, ennek hiányában legfeljebb általános kártérítés merülhet fel. A felperes engedély, szerződés, megfelelő tartalmú számlák hiányában, miközben a felelős műszaki vezetést a kérdéses kivitelezéseken **(tanú 2)** végezte, elmaradt haszon alapú kártérítést nem érvényesíthet, különös figyelemmel arra is, hogy az ítélet alapját nem kompetens szakértő tág határok között mozgó becslése alapozza meg csupán.

A fellebbezés **alapos**.

Az ítélet hatályon kívül helyező végzésében foglalt azon utasításnak, hogy a felperesi igényérvényesítésnek ellenőrizhető adatokon kell alapulnia, ennek hiányában legfeljebb általános kártérítés merülhet fel. A felperes engedély, szerződés, megfelelő tartalmú számlák hiányában, miközben a felelős műszaki vezetést a kérdéses kivitelezéseken **(tanú 2)** végezte, elmaradt haszon alapú kártérítést nem érvényesíthet, különös figyelemmel arra is, hogy az ítélet alapját nem kompetens szakértő tág határok között mozgó becslése alapozza meg csupán.

belül elérhető rendkívülinek, egyedinek tekinthető konkrét vállalkozási tevékenység kieséséből eredő elmaradt haszon igényt jelent. Helyes kiindulópontja volt az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban az, hogy a felperesnek ezen igénye vonatkozásában - az általa tett tényállításokra tekintettel - nemcsak azt kellett igazolnia, hogy a baleset

időpontjában végzett építésvezetői tevékenységet a **(P Kft.)**-nek, hanem őt a balesetet követően a felperes által állított egy évig is ekként foglalkoztatták volna.

Az elsőfokú bíróság a felmerült bizonyítékok mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a balesetet követő 10 hónapra tudott ilyen tevékenységet bizonyítani és a korábbi kifizetései átlagában ezen időszakban is vállalkozói árbevételhez jutott volna, aminek elmaradása elmaradt haszonban jelentkezik, és ezért különböző levonások (társadalombiztosítási ellátás, jövedelem pótló járadék, munkavégzéssel kapcsolatban felmerült költségek) figyelembevételével az alperes marasztalására látott lehetőséget ezen a címen. A másodfokú bíróság jogi álláspontja ennek a kérdésnek a megítélésénél lényegesen eltér az elsőfokú bíróságétól. A Pp. 164. § /1/ bekezdésére tekintettel ugyanis a felperesnek kellett bizonyítania, hogy a baleset idején őt építésvezetőként foglalkoztatták és a jövőben is foglalkoztatták volna az általa megjelölt nagyberuházások kivitelezési munkáinál. A felperes e bizonyítási kötelezettségének a másodfokú bíróság álláspontja szerint eleget tenni nem tudott.

Arra megalapozatlanul hivatkozott az alperesi fellebbezés, hogy az építésvezető fogalma jogilag nem értelmezhető. Függetlenül attól, hogy az alperes által hivatkozott jogszabályi rendelkezések az építésvezetői tevékenység tekintetében előírásokat nem tartalmaznak, az építésvezető fogalma az építőipari szakmában ismertnek és elfogadottnak minősül. Megjegyzendő az is, hogy építésvezetői feladatokról nevesítetten is szólnak - az alperes által nem említett - jogszabályi rendelkezések, így például a 31/1996. (VI. 19.) IKM rendelet az ipari mesterképzés szakmai és vizsgakövetelményeiről 3. pontjában a kőműves mestervizsga szint és szakmai követelmények között III. alpont alatt a szakmai követelmények között vezetői feladatok körében említi az építésvezetői feladatokat. Pusztán abból, hogy az építésvezető fogalmát legális definíció nem rendezi, nem lehet arra következtetni, hogy ilyen feladat ellátása ténylegesen a gyakorlatban kizárt. Az építésvezető fogalmát nem lehet azonosítani az alperesi fellebbezésben hivatkozott felelős műszaki vezető fogalmával, és azt a felperes soha nem állította, hogy az általa megnevezett **(P Kft.)** által folytatott kivitelezési munkáknál felelős műszaki vezető lett volna.

Ilyen körülmények között azt kellett vizsgálni, hogy a felperesi előadásokat a 2006. novemberétől 2007. novemberéig folytatott, illetve folytatandó építésvezetői tevékenységre a felmerült bizonyítékok megfelelően alátámasztják-e. Az tény, hogy a felperes valamilyen jogi kapcsolatban állt a **(P Kft.)**-vel, és a balesetet megelőző időszakban több számlát is kibocsátott, amely alapján a **(P Kft.)** kifizetéseket teljesített a számára. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban e múltbéli körülmények nem azt igazolják, hogy a felperes a **(P Kft.)**-nél korábban építésvezetői tevékenységet látott volna el. Az általa kiállított számlák egy

Pf.III.20.674/2011/5. szám

részen mélyépítési tevékenységek, alapozás, alagcsövezés, csatornázás, víz-, vasút-, híd- és útépítési feladatok szerepelnek, míg a számlák másik részében anyag + díj került feltüntetésre. A számlán megnevezett munkanemek arra utalnak, hogy a felperes olyan vállalkozási tevékenységet végzett a **(P Kft.)**-nek, aminek kifejezett anyagköltség igénye is

volt, ami nyilvánvalóan kizárja az általa körülírt tartalommal építésvezetői feladatok ellátását. Abban ugyanis mind a felperes előadása, mind a meghallgatott tanúk vallomása megegyezett, hogy az építésvezetői feladatok körében csak a tevékenység díjazása volt a **(P Kft.)** feladata, és e díjazásból kellett az építésvezetői tevékenységet ellátónak valamennyi költséget fedeznie. A tevékenység végzéséhez mobil iroda üzemeltetésére, vállalkozókkal, alvállalkozókkal, megrendelőkkel a **(P Kft.)** alkalmazottaival és hatóságokkal való kapcsolattartásra volt szükség, ezen túlmenően a munkák irányítása, ellenőrzése tartozott az építésvezető feladatkörébe. A tanúvallomásokkal alátámasztott felperesi előadás szerint e munkák nyilvánvalóan nem igényelhetek anyagköltséget. Mindezek alapján az állapítható meg, hogy a felperes által kibocsátott számlák egyértelműen ellentmondanak annak, hogy korábban őt építésvezetőként foglalkoztatták. Ugyancsak cáfolja a felperesi előadást **(tanú 1)** tanúkénti előadása, ami szerint amikor a felperes a **(P Kft.)**-nél építésvezetői tevékenységet végzett, arra mindig volt írásbeli szerződés (9.P.20.220/2010/25 jegyzőkönyv 3. oldal utolsó előtti bekezdés), ugyanakkor a felperes egyetlen ilyen szerződést sem tudott becsatolni (a korábbi tevékenységei és a baleset időpontjában éppen folyó tevékenysége vonatkozásában sem). Azt a meghallgatott tanú csak lehetségesnek tartotta, hogy szóbeli szerződés alapján végzett tevékenységet a felperes (9.P.20.220/2010/25 jegyzőkönyv 4. oldal harmadik bekezdés).

Ahogy a Szegedi Ítéltábla korábbi hatályon kívül helyező végzésében is rámutatott, a felperesi kereseti kérelem megalapozottságához a felperesnek bizonyítania kellett, hogy a baleset időpontjától számított egy éven belül milyen konkrét szerződések alapján kellett volna tevékenységet végeznie. Azok a szerződések becsatolásra kerültek, amelyek igazolták, hogy a **(P Kft.)** a felperes által megjelölt nagyberuházásokon kivitelezőként közreműködött, azonban a felperes olyan írásbeli megállapodásokat becsatolni nem tudott, amelyek e konkrét nagyberuházások esetén a felperes által ellátandó építésvezetői vállalkozási tevékenység ellátására vonatkoztak volna. Tény, hogy szerződések nem kizárólag írásban jöhetnek létre, hanem a felperes által állított szóbeli szerződés is kontraktuális jogviszonyt teremt (Ptk. 216. § /1/ bekezdés), azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint a rendelkezésre álló adatokból építésvezetői feladatok ellátására vonatkozó szóbeli megállapodásokat sem lehet igazolni. A közelebbről egyebekben nem tisztázható tartalmú, felperesi építésvezetői tevékenység ellátására vonatkozó megállapodásokat a felperes előadásán túl csak **(tanú 1)** a fenti körben hivatkozottak szerint ellentmondásoktól nem mentes tanúvallomása és **(tanú 2)** tanú nyilatkozatai támaszthatták alá. A felperesi tényállítások alátámasztására **(tanú 2)** tanúvallomását teljes egészében elfogadni nem lehet, a felperes által becsatolt számlákból ugyanis megállapítható, hogy a felperes

és **(tanú 2)**, illetve cége között is volt számlázás, ami arra utal, hogy a perben fel nem tárt gazdasági kapcsolatban álltak egymással, így a tanú anyagi érdekeltségére tekintettel tőle minden tekintetben elfogulatlan tanúvallomás nem volt várható. Ezen túl a tanú nem volt a **(P Kft.)** képviselője, így nevében jognyilatkozat tételére jogosult személy, azaz ő maga a kft. nevében szerződést sem köthetett. Az előadásában nem bizonyosan állította építésvezetői tevékenység végzésére jövőbeni szerződések kötését, csak arra utalt, hogy a felperes nagy valószínűséggel építésvezető lett volna a későbbi építkezéseken is (9.P.20.220/2010/29 jegyzőkönyv 2. oldal hetedik bekezdés).

Ha a tanúként meghallgatott **(tanú 1)** és **(tanú 2)** vallomását el is lehetne fogadni annak alátámasztására, hogy a felperes tevékenységének igénybe vételére a baleset időpontjában sor került és esetlegesen a jövőben is foglalkoztatták volna, ezen előadások az építésvezetői feladatok ellátására vonatkozó konkrét szerződések tartalmának megállapítására semmiképpen nem elégségesek. A Ptk. 205. § /2/ bekezdése szerint ugyanis szerződés létrejöttéhez szükséges minimálisan a szerződés lényeges elemeiben való megegyezés, ezekre a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezése. Az építésvezetői feladatok ellátására vonatkozó szerződést akkor lehetett volna megállapítani, ha igazolható lett volna az, hogy a felperes konkrétan milyen, a tanúk által említett kvalifikált építésvezetői feladatkörbe tartozó tevékenységek ellátására, mely időponttól meddig és milyen kialakult díjazás ellenében vált kötelezetté. A szerződés e lényeges elemei vonatkozásában sem a felperesi előadás, sem a tanúvallomások semmilyen konkrétumot nem tartalmaztak, és a fentebb kifejtettek szerint a felperes és a **(P Kft.)** korábbi kapcsolatrendszeréből sem lehet jövőben ellátandó építésvezetői feladatok ellátására következtetni. A tanúvallomások azt támasztották alá, hogy kvalifikált építésvezető tevékenységére az érintett beruházások teljes időtartama alatt nem lett volna szükség, így a felperesi állítások bizonyítása esetén is legfeljebb csak a keresettel érintett időszak egy részére lehetett volna az építésvezetői tevékenységek felperes általi ellátását igazolni.

A felperes semmilyen konkrét bizonyítékot nem tudott szolgáltatni arra vonatkozóan sem, hogy milyen díjazás ellenében végezte volna az általa állított építésvezetői tevékenységet. Az építőiparban szokásos vállalkozói típusú építésvezetői tevékenységet a konkrét kivitelezés összértékének százalékában, az adott és felügyelt munkanemek vállalkozási díjának százalékában, vagy pontosan körülhatárolható időszakra konkrét összegben szokás meghatározni. A felperes egyik szokásos gyakorlat szerinti díjban való megállapodást sem tudta bizonyítani, holott a díjazás a szerződés igen lényeges eleme. A szerződések létrejöttének, illetve jövőbeni feladatok ellátásában való megállapodásnak mond ellent, hogy a **(P Kft.)** mind a baleset időpontjában, mind azt követően rendelkezett olyan munkavállalókkal, akik alkalmasak voltak építésvezetői feladatok ellátására, s e személyek építésvezetői feladatokkal való megbízása jelentősen kisebb költséggel járt a cég részére.

Összességében a fentiek alapján az állapítható meg, hogy a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a baleset időpontjától követő egy éves időtartamra meghatározott,

Pf.III.20.674/2011/5. szám

vagy valamilyen kalkuláció alapján kiszámítható díjazás ellenében építésvezetői tevékenységet látott volna el a **(P Kft.)** érdekében, így ennek bizonyítása híján az e konkrét tevékenységektől való elesés folytán sem érvényesíthet megalapozottan kártérítési igényt az alperessel szemben. Pusztán a felperes és a **(P Kft.)** közötti korábbi valamilyen vállalkozási tartalmú jogviszony fennállásából a jövőben a felperes által állított konkrét tevékenység végzésére következtetni nem lehet. Míg abból, hogy a felperes a baleset miatt elesett a balesetet megelőző vállalkozási tevékenységéből származó átlagos - akár a **(P Kft.)**-től, akár mástól származó - jövedelmeitől, hiszen annál kisebb mértékű rokkantnyugdíjban részesül jelenleg, megalapozott elmaradt haszon igényére

következtetni nem lehet, mert a balesetet megelőző átlagos vállalkozói tevékenységből származó jövedelemkiesés ellentételezve van a peres felek közötti egyezségben kialakított jövedelempótló járadékkal, amely viszonyítási alapjaként a felperes balesetet megelőző 1 évben elért, adózott átlagjövedelme figyelembe lett véve. Így ha az megállapítható, hogy a felperes és a **(P Kft.)** között a balesetet követő időszakban is fennállt volna közelebbről meg nem határozható tevékenység végzésére vállalkozási szerződéses kapcsolat, ez még a felperesi egyedi, konkrét és a vállalkozási tevékenységből származó átlagos jövedelmet jelentősen meghaladó elmaradt haszonigény megalapozására semmiképpen szolgálhat.

Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság a kereseti kérelem jogalapját nem látta megállapíthatónak, így szükségtelenné vált az összegszerűségi kérdésekben történő állásfoglalás. Mindemellett azonban utal a másodfokú bíróság arra, hogy ha a felperesi kereset jogalapja megállapítható is lett volna, a rendelkezésre álló bizonyítékok a követelés összegszerűségének alátámasztására nem lettek volna alkalmasak. A kirendelt mérnök szakértő ugyanis maga is hangsúlyozta, hogy kizárólag arról tud nyilatkozni, hogy nagyságrendileg mekkora lehet a kapható vállalkozói díj a szakmában kialakult általános gyakorlat és tapasztalat, valamint a **(P Kft.)** és a felperes között fennálló korábbi kapcsolatból adódó speciális feltételek alapján. A felmerült költségek tekintetében még nagyobb a bizonytalanság, mert azt több tényező befolyásolja és e tényezők szórása is nagyobb. Ilyen megállapítások mellett hangsúlyozta, hogy a szakvéleményében szereplő értékek kizárólag becsült adatok. Nyilvánvaló, hogy ilyen szakértői megállapítások mellett a felperes által állított építésvezetői feladatokra vonatkozó konkrét szerződések bizonyítása esetén is legfeljebb kiindulópontként lehetett volna a szakvéleményt használni, de az a felperes elmaradt haszonra alapított kártérítési igényének kellő megalapozására nem szolgálhatott volna. Elmaradt haszon számítása során ugyanis a reálisan várható árbevétel és az elmaradó költségek összegének különbözetét kell alapul venni. A kárszámítás során nem a tervezett (prognosztizált) árbevétel az irányadó, hanem az a hozamkiesés, amit reális és ellenőrizhető adatok igazolnak (BDT 2009/2042. számú eseti döntés). Elmaradt haszon körében az árbevétel alapulvételével számított tényleges hozamkiesés igényelhető jogszerűen (BDT 2007/1556. számú eseti döntés).

- 10 -

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította. Az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseinek megváltoztatása folytán változtak a pervesztességi-pernyertességi arányok, a felperes teljes egészében pervesztes lett. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet perköltségre és le nem rótt eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezéseit a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján - alkalmazva a 253. § /3/ bekezdését is - megváltoztatta, mellőzte a kereseti illeték állam általi viselésével kapcsolatos ítéleti rendelkezést és a pervesztes felperest kötelezte valamennyi olyan illeték megfizetésére, amiről már az elsőfokú bíróságnak rendelkeznie kellett volna. A felperes felemelt kereseti kérelmével összefüggésben összesen 900.000 Ft összegű eljárási illeték merült fel, míg a Békés Megyei Bíróság 9.P.20.160/2009/29. számú ítélete ellen előterjesztett alperesi fellebbezés folytán további 762.700 Ft összegű illeték és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán 122.600 Ft összegű eljárási illeték került feljegyzésre. Így a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak összesen 1.785.300 Ft-ról kellett volna

rendelkeznie. Miután erre csak részben került sor, ezért a másodfokú bíróság a fenti helyes összegű illetékek számbavétele mellett a teljes egészében pervesztes felperes le nem rótt eljárási illeték fizetési kötelezettségét összesen 1.785.300 Ft-ra felemelte az 1990. évi XCIII. törvény 5. § /1/ bekezdésére, 74. § /3/ bekezdésére, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /2/ bekezdésére és 15. § /1/ és /3/ bekezdésére figyelemmel. A felperes teljes pervesztességére tekintettel a Pp. 78. § /1/ bekezdése alkalmazásával felemelte a felperes alperes felé fizetendő perköltségének összegét is, amely perköltség tartalmazza az elsőfokú eljárásban felmerült és a Pp. 67. § /2/ bekezdése figyelembe vételével a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ és b./ pontja, /5/ és /6/ bekezdése alapján megállapított, az alperesi jogi képviselő által az elsőfokú eljárásban kifejtett munkájával összefüggő jogtanácsosi munkadíjból és a Szegedi Ítéltábla Pf.III.20.248/2010/4. számú végzésében megállapított alperesi jogtanácsosi képviselettel összefüggő költségből.

A felperes jelen fellebbezési eljárásban is pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján perköltség megfizetésére köteles, melynek összege áll az alperes jogi képviseletével kapcsolatosan felmerült, és az ítéltábla által a Pp. 67. § /2/ bekezdése figyelembe vételével a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontja, /4/, /5/ és /6/ bekezdése alapján megállapított, az alperesi jogi képviselő által a másodfokú eljárásban kifejtett munkával is arányban álló jogtanácsosi munkadíjból. A le nem rótt eljárási illetékek viseléséről való rendelkezés körében a másodfokú bíróság a felperes illetékfeljegyzési jogára és az alperes illetékmentességére tekintettel az 1990. évi XCIII. törvény 5. § /1/ bekezdésére, 74. §

- 11 -

Pf.III.20.674/2011/5. szám

/3/ bekezdésére, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /2/ bekezdésére és 15. § /1/ és /3/ bekezdésére volt figyelemmel.

Szeged, 2012. március hó 14. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró

